

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR: 2024-2025

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	ISTORIE
1.3 Departamentul	Istorie antică, Arheologie și Istoria Artei
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii	Istoria Artei

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Grecia antică					
2.2 Titularul cursului		Asist. Univ. Dr. Mihaela Marcu-Bogan					
2.4 An de studiu	I	2.5. Semestru	I	2.6. Tip de evaluare	Evaluare parcurs	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru alocate activităților didactice)

3.1 Nr. ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 Curs	2	3.3 Seminar	1
3.4 Total ore în planul de învățământ	42	Din care: 3.5 Curs	28	3.6 Seminar	14
Distribuția fondului de timp:					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					
Examinări					8
Alte activități:					

3.7 Total ore studiu individual	58
3.8 Total ore pe semestru	100
3.9 Numărul de credite	4

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Capacitatea de a sintetiza și de a organiza informația istorică dobândită din surse primare și secundare; definirea conceptelor de societate organizată în clase censitare și accesul la viața politică; analiza evoluției instituțiilor politice ateniene, a regimului democratic și a imperialismului atenian.
Competențe transversale	Capacitatea de exprimare corectă și corectă cu privire la subiecte complexe, folosind un vocabular adecvat și specific domeniului, care să permită largirea capacității de descriere, de analiză și sinteză. Realizarea unor materiale de prezentare care integrează concepte teoretice și informații aplicate.

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea marilor etape ale istoriei Greciei antice, longevitatea și trăsăturile fundamentale ale acestei culturi.
7.2 Obiectivele specifice	- Cunoașterea rolului Atenei în inventarea regimului democratic; - cunoașterea evoluției politice, sociale și economice în perioada clasică. - dobândirea cunoștințelor privind principalele magistraturi și funcționarea regimului isonomic.

8. Conținuturi

8.1 Curs		Metode de predare	Observații
1	Introducere în studiul istoriei Greciei antice. Geografie și cronologie. Surse și probleme istoriografice.	Prelegere, prezentare multimedia, dezbateri	
2	Definiția conceptului de polis. Formele de putere – oligarhii aristocratice (Corint, Sparta, Atena). Criza agrară și legislații – Solon și reformele soloniene.	“	
3	Instituțiile soloniene și cultura aristocratică - lupta între grupările aristocratice. Tirania – trăsături generale; Pisistrate – imaginea tiranului. Tiranoctonii și actul fondator al regimului democratic.	“	
4	Originile democrației ateniene. Instituțiile soloniene și reforma lui Clistene. Regimul isonomic – context politic și social; principalele magistraturi.	“	
5	Atena secolului al V-lea î. Hr. – imaginea unei democrații directe ideale. Funcționarea regimului democratic: demosul, isonomia, isegoria și ostracismul.	“	
6	Războaiele medice – grecii și Imperiul persan. Cetățile grecești din Asia Mică și cucerirea lydiană; dominația persană. Originile războaielor medice – revolta ioniană. Primul război medic – bătălia de la Marathon. Perioada dintre cele două războaie medice – Atena putere maritimă: Temistocle și Aristide. Al doilea război medic – bătălia de la Salamina.	“	
7	Liga de la Delos și supremația ateniană - hegemonie și democrație. Reforme democratice și personalități politice: Aristide, Efialte, Cimon și Pericles.	“	
8	Pericles și "strălucirea ateniană". Afirmarea puterii ateniene și funcționarea imperiului atenian. Alianțe și confruntări între cetățile grecești.	“	
9	O cultură democratică: Acropola ateniană; sanctuare și temple – Parthenon, Erecheion, Propylee. Cultele panelenice – Sărbătoarea Marilor Panathenee și Marile Dionysii.	“	
10	O cultură ateniană – sărbători și teatru. Nașterea tragediei – teatrul, instituție civică.	“	
11	Viața socială – societate și economie; cetățeni, meteci, sclavi; diferite activități economice – meșteșugari, sculptori, comercianți, etc.	“	
12	Războiul Peloponesiac – origini, forțe combatante; Războiul Arhidamic, Pacea lui Nicias, Cleon, Nicias și Alcibiade. Consecințe. Tucidide și Războiul Peloponesiac.	“	
13	Sfârșitul hegemoniilor clasice. Regimul celor 400; Regimul celor 30 de tirani.	“	
14	Apogeul spartiat; revanșa tebană. La frontierele elenismului în Pontul Euxin, Sicilia și Magna Grecia.	“	
<p>Bibliografie orientativă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CHAMOIX, Fr., <i>Civilizatia greacă în epoca arhaică și clasică</i>, București, 1985. • PETRE, Z., <i>Civilizatia greacă și originile democrației</i>, București, 1993. • VERNANT, J. P., <i>Originile gândirii grecești</i>, București, 1995. • WILL, Ed., <i>Le monde Grec et l'Orient</i>, Paris, 1972. • BOARDMAN, J., HAMMOND, N. G. L., LEWIS, D. M. & OSTWALD, M., <i>The Cambridge Ancient History. Persia, Greece and the Western Mediterranean c. 525 to 479 B. C.</i> vol. IV, 2nd ed, Cambridge University Press, 2008. • FORNARA, Ch. W. & Samons, L. J., <i>Athens from Cleisthenes to Pericles</i>, University of California Press, 1991. 			

<ul style="list-style-type: none"> • FARRAR, C., <i>The Origins of democratic thinking. The invention of politics in classical Athens</i>, Cambridge University Press, 1988. • MILES, D., <i>Tragedy in Athens. Performance space and theatrical meaning</i>, Cambridge University Press, 1997. 			
8.2 Seminar		Metode de predare	Observații
1	Regimul isonomic atenian după Clistene: Vasele ateniene și reformele democratice - cetățeni și participare; <i>ostraka</i> și ostracismul; grupul statuar al Tiranocionilor; Zei și Eroi în Agora ateniană.	Dezbateri, exerciții individuale și în echipă, expuneri individuale pe teme prestabilite	
2	Războaiele medice și afirmarea puterii ateniene: Victorie și înfrângere – reprezentarea învingătorilor în arta greacă. <i>Nike</i> – imaginea victoriei în arta greacă. Aspecte ale sacrificiului războinic în arta greacă. Dedicatii comemorative: Tropaion (Marathon); Atena gânditoare (stelă funerară); Tezaurul Atenienilor (Delfi).	“	
3	Teatrul și nașterea tragediei: arhitectura teatrului; Teatrul lui Dionysos (Atena), Teatrul din Epidaur; Tragedia; Sărbătoarea Marilor Dionysii – ritualul dionysiac în reprezentările pe vasele atice cu figuri negre și cu figuri roșii; măștile teatrului / măștile lui Dionysos în arta greacă; Dionysos în scenă - reprezentări ale tragediei și comediei în ceramica greacă.	“	
4	Imperiul Atenian: Pericles și strălucirea ateniană: Atena Nike și parapetul sculptat al templului; Atena Pallas și Erechtheionul, Parthenon – arhitectură și putere; Polis și Panathenea – reprezentarea cetății pe friza ionică a Parthenonului, Statuia Atenei – decorul peplosului și Marile Panathenee.		
5	Viața socială și activități profesionale. "Cetatea în imagini" – meșteșugari, comercianți, artizani în ceramica greacă; ateliere de ceramică: semnături de olari și pictori; "artizanii în serviciul cetății" – statutul arhitectului. Plouto și Penia în iconografia greacă. Reprezentări feminine în ceramica attică (activități cotidiene, ritualuri, sacrificii).		
6	Războiul Peloponesiac – imaginea hoplitului în arta greacă. <i>Polemos</i> și modalități de reprezentare a confruntărilor războinice în ceramica greacă. Ofrandele votive – sanctuarul de la Delfi.		
7	Impactul războiului asupra societății - Propagandă și manifestare de protest în pictura vaselor ateniene: Byrgos Painter, Penthesilea Painter, Altamura Painter.		
Bibliografie orientativă: <ul style="list-style-type: none"> • HURWIT, J. M., <i>Artists and Signatures in Ancient Greece</i>, Cambridge University Press, 2015. • ISLER-KEREMYI, C., <i>Dionysos in Classical Athens: An Understanding Through Images</i>, Brill Academic Pub., Leiden, 2015. • MEYER, Chr., <i>Athens. A Portrait of the City in its Golden Age</i>, Metropolitan Books, New York, 1998. • RAAFLAUB, K., OBER, J. & WALLACE, R., <i>Origins of Democracy in Ancient Greece</i>, University of California Press, 2008. • JONES, N. F., <i>Politics and Society in Ancient Greece</i>, London, 2008. 			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile predate-evaluate au menirea de a crea un spirit critic, să producă cunoașterea dinamicii sociale și analiza sistemelor politice.
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în notă
10.4 Curs	Prezența minimă: 60%. Capacitatea de a utiliza corect vocabularul istoric, precum și a celui legat de viața politică și socială a polis-urilor grecești. Utilizarea unui limbaj academic, calitatea științifică a prezentărilor sub aspectul conținuturilor, a vocabularului specific domeniului și coerența construcțiilor.	1. Evaluare finală - scris 2. Evaluare de parcurs – prezentare orală pe suport power-point la seminar.	50 % 40 %
10.6 Standard minim de performanță:			
Identificarea și expunerea principalelor teorii prezentate în literatura de specialitate.			

Data completării: 24.09.2024